

• ELŐSZÓ •

Édesapám, Huber (későbbi névmódosítással Hubert) Mihály 1909. szeptember 29-én született Szenttamáson (Srbobran). Jó fejű diák volt, és tanítója tanítóképzőbe küldte volna őt, de barátai elriasztották azzal, hogy „ott nagyon verik a diákokat”, így végül Belgrádban úri szabónak tanult ki. Emellett világléletében nagyon szeretett írni, versei jelentek meg újságokban, barátait, ismerőseit is rendre alkalmi versekkel köszöntötte fel – írásainak töredéke ma is tulajdonomban van. Később Zentára költöztek, és itt ismerkedett meg Nagy Matilddal, majdani feleségével, édesanyámmal. Már ekkor is aktívan kivette a részét a közösségi életből, az egyik legényegylet oszlopos tagja volt, előadásokban szerepelt, bálokat szervezett. Mivel Zentán nemigen akadt munka, és sok mester Zágrádba költözött, édesapám és két társa is nekivágott gyalogosan az útnak: munkát keresni. Erről az útról és az első zágrábi napokról szól az első naplója.

Nem tudom, végül is mikor és milyen munkát sikerült édesapámnak kapnia, és meddig maradtak Zágrábban, de egy biztos: 1934. december 11-én Huber Mihály és Nagy Matild házasságot kötött a zágrábi Szent Márk-templomban. Fényképek és a hátlapjukra írt sorok tanúskodnak arról, hogy 1935-ben és 1936-ban még Zágrábban voltak, és apám valószínűleg Samu József divatszalonjában dolgozott.

Szüleim 1939-ben már Zentán voltak, itt született meg június 15-én László fiuk, a bátyám. (Én 1951-ben születtem.) Valószínű, hogy frakkot és szmokingot a háborús években sem kellett varrni, katona pedig a beteg szíve miatt sohasem volt, így apám gondnok lett a leventeparancsnokságon. 1944 októberében indult újra megjárni a száz tú hosszát, s erről újra naplóban (három füzetben) számolt be.

Nem tudok róla, hogy a leventékhez való kötődése miatt bármilyen bántódása esett volna, de valószínűleg nem, mert a háború után több „felelős” helyen dolgozott (sohasem szabóként), például a betegsegélyzőben volt gondnok, végül a Žitopromet irodájából ment nyugdíjba. Az 50-es években anyámmal és a naplókban is szereplő személyek némelyikével (Kissék, Hanákék, Forgách Giziék) együtt sokat tettek az amatőr színjátszás terén; ő főleg rendezett. Tudomásom szerint pl. *A két postakocsi* című darabot huszonhétszer adták elő Zentán és környékén.

•

Nyugdíjasként kezdte újra rendszeresen forgatni a tűt – a nyugdíj kiegészítésére és elfoglaltságként rokonoknak, ismerősöknek is varrt (addig csak néha a családnak).

Sajnos elég rövid gyertya volt neki gyújtva: 1972-ben, 63 éves korában halt meg. Édesanyám majdnem 30 évvel élte túl, 2001-ben halt meg, 2011-ben pedig bátyám, Laci is követte őket.

A naplóból nem hagytam ki semmit, egyetlen mondat értelmét és stílusát sem változtattam meg, csak a helyesírást korrigáltam – meggyőződésem, hogy ő így szeretne volna, mert nagyon büszke volt rá, hogy magyar szakos egyetemista lettem (a hely- és személyneveket úgy hagytam, ahogy ő írta őket). A leírtakkal kapcsolatos vizsgálódásaimhoz sok segítséget, bátorítást kaptam – hálás köszönetem mindenkinek, aki bármiképpen hozzájárult ehhez a könyvhöz.

Zenta, 2012 elején

Hubert Éva